

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN CICHOSZ

KGP-4100-04-1/2012

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2012 r.

Pani
Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli² skontrolowała Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów³ w zakresie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 53.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 13 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Prezes niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie w 2011 r. dochodów przez Urząd. Dochody zrealizowane w 2011 r. w części 53 – UOKiK wyniosły 28 907 tys. zł i były o 23,8% wyższe od dochodów określonych w *ustawie budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r.*⁴ W porównaniu do dochodów zrealizowanych w 2010 r. wzrosły one ponad 13-krotnie⁵.

Główną pozycję dochodów UOKiK stanowiły kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu na podmioty gospodarcze za nieprzestrzeganie przepisów *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów*⁶. W 2011 r. dochody z tego tytułu wyniosły 26 324,1 tys. zł, co stanowiło 91,1% dochodów ogółem w części 53.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej: UOKiK lub Urząd.

⁴ Dz. U. Nr 29, poz. 150, dalej: *ustawa budżetowa na rok 2011*.

⁵ W 2010 roku niskie wykonanie planu dochodów wynikało ze zwrotu, na mocy wyroków Sadu Najwyższego, kar (wraz z odsetkami) do Telekomunikacji Polskiej SA .

⁶ Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.

Według sprawozdania Rb-27 należności pozostałe do zapłaty w części 53 na koniec 2011 r. wyniosły 11 082,1 tys. zł i były wyższe o 75,1% od należności na koniec 2010 r. (6 328,8 tys. zł).

Kwota zaległości netto na koniec 2011 r. wyniosła 9 222,8 tys. zł i w porównaniu do zaległości na koniec 2010 r. zwiększyła się o 49,6%. Przyczyną tego wzrostu było przede wszystkim uprawomocnienie się w listopadzie i grudniu 2011 r. trzech kar na łączną kwotę 5 297,1 tys. zł, stanowiącą 47,8% należności ogółem przypadających do zapłaty na dzień 31 grudnia 2011 r. Do zakończenia kontroli jedna z tych kar, w wysokości 1 553,3 tys. zł, została zapłacona. Według rejestru kar pieniężnych UOKiK, w 2011 r. nie wystąpiły należności przedawnione. Sześć kar na łączną kwotę 561,7 tys. zł zostało rozłożonych na raty (od 2 do 12 rat).

W 2011 r. audytorzy przeprowadzili w UOKiK audyt w zakresie trybu, zasad i terminowości ewidencji, monitorowania i egzekwowania kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa UOKiK, w wyniku którego zidentyfikowali istotne ryzyka i słabości kontroli zarządczej oraz sformułowali zalecenia. Ustalenia audytorów dotyczyły m.in. niekompletnego rejestru kar, długotrwałego (1-6 miesięcy) procesu przekazywania odwołań wniesionych od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, braku jednolitej formy dokumentów związanych z postępowaniem egzekucyjnym, naliczania kosztów upomnień w różnej wysokości. Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje do wiadomości informację Dyrektora Generalnego UOKiK Pani Moniki Bronkau-Ługowskiej⁷ o podejmowanych działaniach – w związku z ustaleniami audytu – dotyczących przygotowywanego projektu nowego regulaminu prowadzenia rejestru kar w Urzędzie, a także o trwających pracach mających na celu ujednoczenie procedur oraz wzorów dokumentów stosowanych przez poszczególne delegatury.

2. NIK pozytywnie ocenia wykonanie wydatków przez UOKiK, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie legalności, celowości, rzetelności i gospodarności wydatkowania środków budżetowych.

Planowanie i struktura niektórych wydatków w części 53 w 2011 r. była odmienna niż latach ubiegłych. Wynikała ona przede wszystkim z przejścia i finansowania przez Urząd niektórych zadań dotychczas wykonywanych przez Gospodarstwo Pomocnicze UOKiK, którego likwidacja nastąpiła z końcem listopada 2010 r.⁸, a także z rozpoczęcia w 2011 r. inwestycji budowlanej polegającej na adaptacji na cele administracji publicznej przejętych przez Urząd pomieszczeń po byłej restauracji „Sofia”.

2.1. W ustawie budżetowej na rok 2011 wydatki w części 53 ustalono w wysokości 52 476 tys. zł. W trakcie roku kwota ta została zwiększona środkami z rezerwy celowej do 54 541,2 tys. zł (o 2 065,2 tys. zł). W 2011 r. zrealizowane wydatki budżetowe wyniosły 54 165,4 tys. zł, co stanowiło 99,3% planu po zmianach.

Niewykorzystane środki w łącznej wysokości 375,7 tys. zł zostały terminowo zwrócone na centralny bieżący rachunek wydatków budżetu państwa. Niewykonanie wydatków na tę kwotę wynikało przede wszystkim

⁷ Pismo z dnia 6 marca 2012 r.

⁸ W związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.) stanowiących m.in. o likwidacji gospodarstw pomocniczych oraz o finansowaniu z rezerwy celowej, proporcjonalnie do przyrostu dochodów uzyskiwanych przez jednostkę budżetową, wydatków budżetowych realizowanych dotychczas przez gospodarstwo pomocnicze.

z niewykorzystania części środków przeznaczonych na: wynagrodzenia w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna* – 125,4 tys. zł, wydatki związane z Przewodnictwem Polski w Radzie UE – 46,9 tys. zł, sfinansowanie zadań publicznych zleconych do wykonania organizacjom pozarządowym (dotacja celowa) – 44,1 tys. zł oraz na badania próbek paliw – 30,6 tys. zł.

W porównaniu do 2010 r. zrealizowane wydatki były wyższe o 6 415,1 tys. zł, tj. o 13,4%⁹. Wzrost ten był związany m.in. z przejściem zadań po zlikwidowanym gospodarstwie pomocniczym, na które Urząd otrzymał z rezerwy celowej kwotę 1 571,1 tys. zł, ze zmianą sposobu finansowania działania *Sieć Europejskich Centrów Konsumenckich ECC-Net*, na które UOKiK uzyskał środki z rezerwy celowej w kwocie 217,6 tys. zł oraz z wyższymi o 210 tys. zł w porównaniu do roku 2010 r. środkami na Prezydencję RP w Radzie Unii Europejskiej.

Środki z rezerwy celowej wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wykonanie ww. zadań, a także na sfinansowanie: dodatków służby cywilnej i dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz nagród dla pracowników i kosztów oddelegowania dodatkowej osoby w ramach programu wieloletniego *Przygotowanie, obsługa i sprawowanie Przewodnictwa Polski w Radzie UE*. Niewykorzystana kwota z rezerwy celowej w łącznej wysokości 19,6 tys. zł została terminowo zwrócona na rachunek budżetu państwa.

2.2. Największą pozycję wydatków bieżących UOKiK stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi, które wyniosły 33 908,8 tys. zł i stanowiły 99,6% kwoty planowanej po zmianach. Kontrola nie wykazała przekroczenia limitu wydatków na wynagrodzenia, określonego w *ustawie budżetowej na rok 2011* oraz w decyzjach Ministra Finansów dotyczących zmian planu wydatków. Kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na 1 pełnozatrudnionego w 2011 r. wyniosła 5 600,4 zł i w porównaniu do 2010 r. była niższa o 153,6 zł, tj. o 2,7%.

Przeciętne zatrudnienie w Urzędzie w 2011 r. wyniosło 428 osób i w porównaniu do 2010 r. było wyższe o 17 osób. Według sprawozdania Rb-70, przeciętne zatrudnienie osób objętych niemnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01 zatrudnienia) wzrosło w porównaniu do 2010 r. o 5 osób oraz było wyższe od planu o 6 osób. Stan ten wynikał z przejścia części pracowników zlikwidowanego Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu. NIK przyjmuje wyjaśnienia¹⁰ Dyrektora Generalnego UOKiK Pani Moniki Bronkau-Ługowskiej, że na etapie konstruowania budżetu państwa na rok 2011, w załączniku nr 22 PZ-1 z dnia 19 sierpnia 2010 r. w pozycji plan na 2011 r. wskazano zatrudnienie na poziomie 7,25 etatu¹¹ dla osób zatrudnionych poza korpusem służby cywilnej (co stanowi podstawę do dalszych zapisów m.in. w sprawozdaniu RB-70), gdyż brano pod uwagę możliwość rezygnacji przez pracowników Gospodarstwa z zatrudnienia w UOKiK oraz ewentualny outsourcing usług w takim wypadku.

Ogółem kwota wynagrodzenia osób objętych niemnożnikowymi systemami wynagrodzeń zwiększyła się w porównaniu do 2010 r. o 211,9 tys. zł, tj. o 81,3%. Przeciętne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego w statusie 01 wzrosło o 313,8 zł, tj. o 11,6%. Wzrost ten był wynikiem przejścia ze zlikwidowanego Gospodarstwa

⁹ Wydatki przewidziane w *ustawie budżetowej na rok 2011* były wyższe w cz. 53 o 4,7 mln zł od wykonania w 2010 r.

¹⁰ Pismo z dnia 6 marca 2012 r.

¹¹ Tj. na poziomie z lat poprzednich.

Pomocniczego osób, których uposażenie było wyższe od wynagrodzenia osób dotychczas zatrudnionych w Urzędzie w tej grupie pracowników.

2.3. Wydatki majątkowe w 2011 r. wyniosły łącznie 5 053 tys. zł, co stanowiło 9,3% wydatków ogółem poniesionych w części 53. Zostały one wykonane w 99,9% budżetu po zmianach. W porównaniu do 2010 r. wydatki te były wyższe o 226,5%. Wzrost ten wynikał z prawie 20-krotnie wyższych wydatków inwestycyjnych.

Wydatki inwestycyjne na kwotę 4 443 tys. zł (w 2010 r. wyniosły 224,5 tys. zł) dotyczyły finansowania robót budowlanych w związku z rozpoczętą w maju 2011 r. (i przewidzianą do zakończenia w maju 2012 r.), przebudową w budynku UOKiK pomieszczeń odzyskanych po byłej restauracji „Sofia”, z przeznaczeniem na centrum szkoleniowo-konferencyjne wraz z zapleczem administracyjnym, a także wypłaty wynagrodzeń za wykonanie projektu ww. przebudowy (trzecia część) oraz za nadzór autorski i inwestorski nad tą inwestycją.

W celu pozyskania większych środków na sfinansowanie ww. inwestycji, Prezes UOKiK dokonał w październiku 2011 r. – za zgodą Ministra Finansów – przesunięć w planie finansowym Urzędu, polegających na zwiększeniu środków w § 6050 – *Wydatki inwestycyjne* z kwoty 2 000 tys. zł do 4 445 tys. zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu kwot na zakupy inwestycyjne oraz na niektóre wydatki bieżące¹². Spowodowało to przyspieszenie prac budowlanych w stosunku do pierwotnego harmonogramu rzeczowo-finansowego inwestycji z maja 2011 r. Według protokołów odbioru częściowego oraz tabel elementów rozliczeniowych w 2011 r. wykonano prawie 50% robót, których całkowity koszt według umowy z wykonawcą wynosił 7 998 tys. zł.

Zakupy inwestycyjne (§ 6060) zrealizowane zostały na kwotę 610 tys. zł. W porównaniu do 2010 r. wydatki te były niższe o 53,9% (1 323,1 tys. zł). Według planu finansowego na 2011 r. przed zmianami, na zakupy inwestycyjne przeznaczono kwotę 1 330 tys. zł, czyli na poziomie zbliżonym do wykonania w 2010 r. Zakupy jakie przewidziane były w ramach tej kwoty wskazano w uzasadnieniu do formularza BW-I z sierpnia 2010 r. Zmniejszenie wydatków na zakupy inwestycyjne było konsekwencją konieczności zapewnienia środków na sfinansowanie prowadzonej inwestycji. W związku z powyższym m.in. nie kupiono analizatora do oznaczania siarki oraz dwóch zestawów do oznaczania białka, a także chromatografu cieczowego do wprowadzenia nowych metod badań i utworzenia nowego stanowiska badawczego. Zakupy ograniczyły się do drobnego sprzętu laboratoryjnego za kwotę 208,6 tys. zł. Ponadto zmniejszono liczbę kupionego sprzętu komputerowego, w tym komputerów, laptopów. Zamiast planowanych trzech urządzeń wielofunkcyjnych (drukarka-kopiarka-skanner), kupiono jeden. Natomiast z wygoszodarowanych pod koniec roku pieniędzy UOKiK dokonał dodatkowo zakupu sprzętu informatycznego (cztery laptopy wraz oprogramowaniem). Dyrektor Generalny UOKiK Pani Monika Bronkau-Ługowska wyjaśniła¹³, że mimo prowadzenia oszczędnej polityki zakupów (w celu wygoszodarowania środków na prowadzoną inwestycję) gwarantowała ona jednak wykonanie statutowych zadań Urzędu.

¹² W paragrafach: § 4210 - *Zakup usług i wyposażenia*, § 4390 - *Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii* oraz § 4550 - *Szkolenia Korpusu służby cywilnej*.

¹³ Pismo z dnia 6 marca 2012 r.

2.4. NIK nie wnosi uwag do przestrzegania przez UOKiK zasady równego traktowania podmiotów i zapewnienia dostępu do informacji o możliwości otrzymania dotacji celowej oraz jednakowych kryteriów ich przyznawania, a także do procedury wyłaniania tych wykonawców. W *ustawie budżetowej na rok 2011* określono kwotę dotacji na realizację zadań publicznych w wysokości 1 700 tys. zł. Urząd zlecił realizację tych zadań ośmiu organizacjom pozarządowym, zawierając 26 umów na łączną kwotę 1 661,9 tys. zł. Wykorzystano kwotę 1 646 tys. zł, tj. 97,4% zaplanowanych na ten cel wydatków. Środki niewykorzystane do końca 2011 r. i środki nieprawidłowo wykorzystane lub pobrane w nadmiernej wysokości, na łączną kwotę 15,9 tys. zł (wraz z odsetkami), zostały zwrócone przez beneficjentów na konto UOKiK.

NIK pozytywnie ocenia sprawowanie przez UOKiK formalno-rachunkowej i merytorycznej kontroli w trakcie realizacji oraz po wykonaniu zleconych zadań organizacjom pozarządowym, a także przeprowadzenie planowej kontroli w siedzibie Federacji Konsumentów, którą objęto przedsięwzięcie *Infolinia Konsumentka*. Kontrolerzy UOKiK stwierdzili, że wynik tej kontroli jest *pozytywny z nielicznymi nieprawidłowościami*.

W ramach doboru celowego szczegółową kontrolą NIK objęła trzy zadania zlecone organizacjom, na łączną kwotę 688,8 tys. zł. NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w ich rozliczeniu. W realizowanym po raz pierwszy przez Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej zadaniu, polegającym na przeprowadzeniu w szkołach szkoleń i warsztatów na temat zakupów w Internecie, UOKiK stwierdził m.in. błędy merytoryczne w treści broszury i ulotki oraz w treści pięciu publikacji w prasie o zasięgu wojewódzkim lub na portalach internetowych na temat umów zawieranych na odległość. W związku z powyższym Urząd wystąpił o zwrot odpowiedniej części dotacji jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Zdaniem NIK, uniknięcie błędów w opracowanych przez organizację materiałach na temat praw konsumentów, a tym samym uniknięcie wprowadzania szerokich kręgów konsumentów w błąd, było możliwe poprzez nałożenie na podmiot realizujący zadanie obowiązku uzyskania od UOKiK merytorycznej akceptacji przed drukiem lub publikacją wspomnianych materiałów edukacyjnych.

2.5. NIK nie zgłasza zastrzeżeń do realizacji przez UOKiK obowiązku dokonywania opłat za używanie w centrali Urzędu oraz w jego delegaturach odbiorników radiowych i telewizyjnych, w tym radioodbiorników samochodowych.

3. NIK pozytywnie ocenia rzetelność sporządzania i ewidencjonowania w UOKiK w 2011 r. dowodów księgowych.

3.1. NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w badanej próbie dokumentów i zapisów księgowych dotyczących wydatków budżetowych. Z populacji dowodów księgowych dotyczących wydatków budżetowych na łączną kwotę 19 088,1 tys. zł¹⁴, kontroli poddano 87 dowodów księgowych dotyczących operacji gospodarczych na łączną

¹⁴ Badanie przeprowadzono w UOKiK metodą MUS – za populację (zbiór wydatków) objętą badaniem przyjęto dokumenty/zapisy z datą księgowania do dnia 31 grudnia 2011 r. będące fakturami lub dokumentami zrównoważonymi fakturami stanowiące podstawę płatności oraz odpowiadające tym dokumentom zapisy księgowe. Ze zbioru wyłączono

wartość 6 471,9 tys. zł (33,9% wartości wydatków w badanej populacji). Badanie skuteczności systemu kontroli dokonano pod względem poprawności dowodów, kompletności i poprawności w zakresie bieżącej dekretacji oraz poprawności i kompletności formalnej zapisu w dzienniku.

W próbie dowodów księgowych stwierdzono, że w 18 dokumentach¹⁵ brakuje daty pod opisem merytorycznym – nie zamieściła jej zarówno osoba sporządzająca opis, jak i dyrektor komórki organizacyjnej. Wymóg datowania opisu merytorycznego wynikał z § 6 ust. 6 i 11 *Instrukcji w sprawie sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych* wprowadzonej zarządzeniem nr 2/2010 Dyrektora Generalnego UOKiK z dnia 4 stycznia 2010 r.

3.2 W wyniku analizy ksiąg rachunkowych prowadzonych dla 2011 r. stwierdzono ponadto m.in. wystąpienie kilkunastu przypadków zatwierdzenia dowodów księgowych do ujęcia w księgach po ponad 100 dniach od daty operacji gospodarczej potwierdzonej tymi dowodami, co w trzech przypadkach było spowodowane przetrzymaniem faktur przez pracowników merytorycznych (faktury zapłacono terminowo) lub oczekiwaniem na zwrot z jednostek zamiejscowych (delegatur lub laboratoriów UOKiK) dowodów przyjęcia środków trwałych po uzyskaniu potwierdzenia i podpisu osób przyjmujących dany składnik.

3.3 Badanie wydatków wybranych do kontroli, w tym wydatków majątkowych, wspomnianą wyżej metodą MUS nie wykazało zdarzeń nielegalnych, niegospodarnych i niecelowych. Wydatki były skalkulowane. Płatności dokonywano terminowo, środki finansowe na dokonane zakupy były ujęte w planie finansowym, przed dokonaniem zakupów uzyskiwano akceptację Głównego Księgowego. Umowy były parafowane przez Głównego Księgowego.

4. Na podstawie kontroli czterech wybranych w wyniku doboru celowego postępowań o zamówienie publiczne, udzielonych w trybie z wolnej ręki, NIK pozytywnie ocenia przestrzeganie przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*¹⁶. W dwóch przypadkach przedmiotem tych postępowań było wykonanie nieprzewidzianych wcześniej robót dodatkowych w związku z prowadzoną przebudową pomieszczeń po byłej restauracji „Sofia”, wykonanie usług badania próbek biopaliw i lekkiego oleju opałowego (zamówienia uzupełniające) oraz świadczenie usług pocztowych na przesyłki do 50 g. NIK zwraca jednak uwagę, że w trzech przypadkach czas jaki upłynął od dnia zawarcia umowy do ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych wyniósł 8-9 dni, podczas gdy art. 95 ust. 1. *ww. ustawy* nakłada na zamawiającego obowiązek zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia niezwłocznie po zawarciu umowy.

NIK zwraca uwagę, że UOKiK dotychczas nie dokonał aktualizacji *zarządzenia nr 16 Dyrektora Generalnego UOKiK z dnia 1 października 2007 r. w sprawie ustalenia niektórych procedur kontroli finansowej i oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków*, ze zmianą z 16 września

dokumenty/zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych wynikających ze stosunku pracy wraz z pochodnymi oraz wydatki na kwotę niższą niż 50 zł.

¹⁵ W większości są to faktury dotyczące prowadzonej inwestycji w byłej restauracji „Sofia”, o łącznej wartości 4 212,7 tys. zł.

¹⁶ Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.

2008 r. Zarządzenie nie zostało zaktualizowane mimo wejścia w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁷ oraz zmian w ustawie Prawo zamówień publicznych i opublikowania tekstów jednolitych w 2008 r. i w 2010 r. Podstawę prawną zarządzenia stanowił m.in. art. 35 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych¹⁸, dotyczący kontroli finansowej.

Załącznikiem do ww. zarządzenia jest *Regulamin w sprawie trybu postępowania w zakresie dokonywania wydatków ze środków publicznych i udzielania zamówień publicznych (...)*, który m.in. zawiera błędy w § 6 stanowiąc, że komisję przetargową powołuje się, gdy wartość zamówienia przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 1 *Prawa zamówień publicznych*. Ponadto w zarządzeniu Dyrektora Generalnego nr 15/2008 z dnia 16 września 2008 r. zmieniającego wyżej opisane zarządzenie nr 16 z 2007 r., podstawę prawną stanowią dodatkowo przepisy uchylonej już ustawy 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych¹⁹.

NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Pani Moniki Bronkau-Lugowskiej Dyrektora Generalnego UOKiK²⁰, że zaktualizowana wersja przedmiotowego zarządzenia jest już przygotowana i niezwłocznie po otrzymaniu akceptacji radcy prawnego, zarządzenie przekazane zostanie do zatwierdzenia przez Dyrektora Generalnego Urzędu.

5. W ocenie NIK, roczne sprawozdania budżetowe za 2011 rok:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27).
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA (Rb-28-Programy),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

zostały złożone terminowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz – odpowiednio – dochodów, wydatków, stanu środków, a także należności i zobowiązań w 2011 r.

Do zakończenia kontroli UOKiK dokonał dwukrotnej korekty jednostkowego lub łącznego rocznego sprawozdania budżetowego RB-28 oraz jednej korekty w rocznym sprawozdaniu łącznym Rb-27. Korygowanie sprawozdań Rb-28 wynikało ze zmiany stanu zobowiązań w związku z wpływem faktur rozliczeniowych za grudzień 2011 r. Korekta sprawozdania Rb-27 nastąpiła natomiast w wyniku stwierdzenia przez kontrolera NIK

¹⁷ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

¹⁸ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm., która utraciła już moc z wyjątkiem art. 169-171, które pozostają w mocy do 31 grudnia 2013 r.

¹⁹ Dz. U. Nr 170, poz. 1217 ze zm.

²⁰ Pismo z 29 marca 2012 r.

błędu podczas badania poprawności przeniesień danych z rocznego sprawozdania jednostkowego do łącznego. Stwierdzony błąd polegał na niewskazaniu w łącznym sprawozdaniu Rb-27 w kolumnie *zaległości netto* kwoty 153,39 zł wynikającej ze sprawozdania jednostkowego i w konsekwencji na podaniu błędnej kwoty ogółem zaległości netto w sprawozdaniu łącznym Rb-27. Dyrektor Generalny UOKiK Pani Monika Bronkau-Ługowska wyjaśniła, że w UOKiK sprawozdania są przedmiotem kontroli formalno-rachunkowej i merytorycznej, natomiast *nie ma spisanych procedur* w zakresie sporządzania sprawozdań.

6. UOKiK prawidłowo wywiązał się z obowiązku przeprowadzania inwentaryzacji nałożonego przepisami *ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowość*²¹. Komisja Inwentaryzacyjna zgodnie z zarządzeniami Dyrektora Generalnego UOKiK²² przeprowadziła w Urzędzie, w tym również w jego delegaturach i laboratoriach, inwentaryzację roczną składników majątkowych i w dniu 12 stycznia 2012 r. przedstawiła Dyrektorowi Generalnemu UOKiK protokół z przebiegu i wyników inwentaryzacji. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

7. NIK nie wnosi uwag do realizacji zadań audytowych i kontroli wewnętrznej w Urzędzie. W 2011 r. w ramach audytu przeprowadzono dwa zadania sprawdzające i jedno zadanie polegające na czynnościach doradczych oraz sześć kontroli wewnętrznych. Kierownicy kontrolowanych jednostek przedstawili właściwym podmiotom stosowne informacje o realizacji uwag, zaleceń i podjętych działaniach.

8. NIK nie wnosi uwag do realizacji wniosków pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym z przeprowadzonej kontroli wykonania w 2010 r. w budżetu państwa w części 53.

9. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Zapewnienie przestrzegania *Instrukcji w sprawie sporządzanie, kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych* w zakresie terminowości sprawdzenia dowodu pod względem merytorycznym oraz datowania opisu merytorycznego.
- 2) Rozważenie zobowiązania organizacji realizujących zadania publiczne z dotacji celowej do uzyskania od właściwego departamentu UOKiK akceptacji merytorycznej treści materiałów edukacyjnych i publikacji przed ich upublicznieniem.
- 3) Ustanowienie zasad dotyczących kontroli sporządzania sprawozdań budżetowych łącznych.
- 4) Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających niezwłoczne zamieszczanie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o zawarciu umów, stosownie do wymagań określonych w *Prawie zamówień publicznych*.

²¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

²² Zarządzenie Dyrektora Generalnego UOKiK Nr 23/2010 z dnia 24 września 2010 r. w sprawie wprowadzenia nowej Instrukcji Inwentaryzacyjnej w UOKiK oraz Nr 21/2011 r. z 31 października 2011 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej w UOKiK.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pani Prezes o przekazanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 *ustawy o NIK* przysługuje Pani Prezes prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

(-) Marian Cichosz